

Veikart for Haugalandet 2021-2025

En felles strategi for næringsutvikling

Idéer vokser her¹

Av en eller annen grunn bygger de verdens første flytende havvindmølle akkurat her. Hvorfor det? Hvorfor oppstod Norges første enhjørningsbedrift akkurat her? Og hva er grunnen til at Google testet vindkraftdragene sine her?

Hvorfor skjer alt dette, akkurat her?

Dette er jo ikke akkurat verdens midtpunkt. Det er vel ingen som kommer hit for været sin del? Det fins en større by like nord for oss. En annen stor by like sør. Likevel — her er vi altså.

Hva er det som foregår?

Kanskje disse hindringene nettopp er poenget? Når du deler dam med de store fiskene må du jo være smidig. Du må være rask. Og folk har da også skjært ut små nisjer for seg selv, og mange har vokst seg store. Og dette skjer igjen og igjen.

Greit nok. Men hvorfor?

Kanskje vi kan peke på det offentlige — de som legger veien til rette uten å stå i veien. Eller alle institusjonene som hjelper til med både penger og ekspertise. Eller de nisjebedriftene, de som ble giganter — store vennlige kjemper som insisterer på å gi tilbake. På å holde eksperimentet i gang.

Kanskje infrastrukturen spiller en rolle? Den ustoppelige strømmen av mennesker og idéer som kommer og går, rører rundt og skyver fart.

Eller ganske enkelt begeistringen for alt som er nytt og annerledes? Her er det slik at når folk ser noen som prøver å sprengre grenser, så lager de ikke grimaser og gjør narr. Nei, de henter sprengstoff.

Til og med været er med på det. Som skapt for å sitte å tenke i.

Hva enn grunnen er, så virker hele stedet å være bygget som et enormt laboratorium. Som skapt for å tenke og å eksperimentere. Et sted der tanker møtes og kolliderer, kobler sammen og kombinerer. Et sted som bare fortsetter fremover, fordi du må jo være smidig. Du må være rask.

Hva enn grunnen er — idéer vokser her.

Haugalandet, 18. juni 2021

¹ Tekst fra regional film [“Ideas grow here”](#)

Innledning

Veikartet skal gi retning for det regionale offentlige næringsarbeidet og si noe om hva regionen prioriterer å jobbe med de neste årene for å øke attraktiviteten og nå målet om økt bærekraftig verdiskaping og vekst i antall arbeidsplasser.

Veikartet bygger videre på Utviklingsplanen for Haugesundregionen (2017-2020). Det er i tillegg blitt benyttet et stort tilfang av eksterne rapporter og regionale analyser i utredningsarbeidet.² Dette gir oss muligheten til å se tendenser og stake ut en retning for det regionale næringsarbeidet. Analysene har synliggjort hvilke mulighetsområder som er de viktigste driverne for utviklingen framover og hvor vi må sette inn tiltak for å oppnå de mål som er satt.

Arbeidet med Veikartet er blitt koordinert av Haugaland Vekst (HV) og har blitt til i tett samarbeid med de ti eierkommunene³ gjennom næringsansvarlige og Regionrådet for Haugalandet, bestående av ordførerne og kommunedirektørene. Næringsorganisasjoner og andre offentlige aktører har også vært involvert underveis i arbeidet. På grunn av koronapandemien det siste året, har det ikke vært mulig å samle til større fysiske møter. For å bøte på det, er det gjennomført en spørreundersøkelse blant bedrifter i regionen. I tillegg var Agendakonferansen i januar 2021 tilegnet Veikartet.

Veikartet består av to deler. Del en inneholder strategiske mulighetsområder og strategiske tiltaksområder som det offentlige kan påvirke. Del to er en overordnet tiltaksplan som evalueres og rulleres hvert år i desember i Regionrådet for Haugalandet, første gang i 2022.

Underveis i arbeidet har det kommet fram en rekke forslag til konkrete tiltak som tas med i det videre arbeidet. Dette vil i stor grad være i form av prosjektarbeid som skjer i samarbeid med relevante aktører. Disse kan komme fra kommunene, andre offentlige virksomheter, næringsorganisasjoner, academia, bedrifter ol. Hvem deltakerne blir, vurderes ut ifra prosjektets målsetting, innhold og konkrete tiltak.

Regionrådet for Haugalandet er ansvarlig for gjennomføringen av Veikartet og Haugaland Vekst koordinerer arbeidet på vegne av regionen. Eierkommunene vil ha et spesielt ansvar for å bidra inn i arbeidet. I tillegg til at enkeltkommunene driver næringsutviklingsarbeid på lokalt nivå, er det viktig at kommunene også arbeider for økt bostedsattraktivitet i egen kommune.

Mål

Hovedmål:

Bærekraftig vekst i verdiskaping og antall arbeidsplasser minst tilsvarende landsgjennomsnittet.

Delmål:

Øke nærings- og bostedsattraktiviteten på Haugalandet.

² Utviklingsplan for Haugesundregionen (2017-2020), Rogaland Fylkeskommunes Nærings- og innovasjonsstrategi (2020), Smart Spesialisering: Analyse av Haugalandet (2016), NOU 2020:12, Distriktnæringsmeldingen, Telemarksforskings regionanalyse Haugalandet (2020), Menon verdiskapingsanalyse Haugalandet (2020), NHO Veikart for fremtidens næringsliv (2020), Innovasjon Norge, Invest in Norway-strategi (2019), Distriktssenterets (2018) Notat: Hvordan rigge seg for å bli best på næringsutvikling?

³ Haugesund, Karmøy, Tysvær, Bokn, Utsira, Vindafjord, Etne, Sveio, Suldal og Sauda.

Forslag vedtatt i Regionrådet for Haugalandet sak 17-21 for oversendelse til politisk behandling i eierkommunene/Rogaland fylkeskommune

Regionen skal oppnå «høy attraktivitet» i Telemarksforsknings fremtids-scenarier for Haugalandet⁴. Dette tilsvarer en vekst på 1.875 arbeidsplasser i regionen innen utgangen av 2025.

For å nå målet må nærings- og bostedsattraktiviteten økes:

- Økt næringsattraktivitet (med + 0,89 % eller mer)
- Økt bostedsattraktivitet (med + 0,27 % eller mer)

For å kunne måle og følge utviklingen av hovedmål og delmål som er satt i Veikartet for Haugalandet tar vi utgangspunkt i følgende indikatorer;

- Verdiskaping per innbygger
- Verdiskaping per ansatt
- Arbeidsplassutvikling
- Befolkningsutvikling

FN's bærekraftsmål skal være sentrale i gjennomføringen av Veikartet.

Strategiske mulighetsområder

Analyser har vist at Haugalandet bør øke andelen arbeidsplasser i eksportrettede næringer og at det bør legges til rette for utvikling innenfor næringer med vekstpotensial og en grønn profil. Med utgangspunkt i NHOs rapport «Neste trekk»⁵, Innovasjon Norges definerte «vekstnæringer»⁶, og regionale analyser, har Veikartet valgt å trekke frem noen mulighetsområder hvor regionen har potensiale for vekst og nye arbeidsplasser. Et av formålene er å vise Haugalandets fortrinn i dagens bransjestruktur i forhold til morgendagens vekstnæringer.

De valgte mulighetsområdene er:

- *Grønn energi og industri*
- *Havnæringene*
- *Havbruk og landbruk*
- *Reiseliv og opplevelse*

Grønn energi og industri

Energiomstilling til mer fornybar energi står sentralt for å redusere utslipp. Norge trenger teknologiutvikling og klimaløsninger i stor skala som både kutter utslipp og skaper jobber, vekst og velferd. Haugalandet er godt posisjonert til å skape nye industrielle satsinger innenfor

⁴ Telemarksforskning figur 4.2.1: [Framtidig attraktivitet](#)

⁵ [NHO rapport 2020, Neste trekk, side 31](#)

⁶ [Innovasjon Norge/Invest in Norway, industrimuligheter \(2021\)](#)

for eksempel storskala batteriproduksjon, havvind og hydrogen. I samarbeid med NHO har SINTEF sortert mulige verdikjeder innen energi og industri etter potensiell omsetning i 2050. I kategorien over 100 milliarder peker de mer spesifikt på; prosessindustri, karbonfangst og lagring, hydrogen, havvind, elektrifisering av transport og digitalisert leverandør- og forbruksvareindustri⁷

I et bærekraftig samfunn står også sirkulær økonomi sentralt. Spillvann fra prosessindustrien og avfall utgjør store ressurser og muligheter i regionen.

For Haugalandet er videreforedling av kraft svært viktig, dette gjelder både til utvidelse av eksisterende og etablering av ny bærekraftig industri. Vannkraft kombinert med naturgass og, om mulig, kraft fra havvindfeltet Utsira Nord, utgjør en unik energimiks som regionen kan tilby. Haugalandets tilgang til elektrisk kraft, sammen med tilgang til store og ferdigregulerte næringsarealer og industrikompetanse, gir regionen et konkurransefortrinn med tanke på etablering av kraftintensiv industri.

Havnæringene

Innovasjon Norge peker også på havteknologi som et av flere viktige vekstområder fremover. Norges naturgitte fortrinn med en kystlinje og store naturressurser har gjort landet ledende innen sektorer som maritim og marin, olje og gass og bioøkonomi.

Den maritime næringen er svært betydningsfull for verdiskapingen og sysselsetting i Norge og på Haugalandet. SINTEF anslår at verdiskapingen kan mangedobles og sysselsettingen økes betydelig frem mot 2050⁸. Mulighetene er relatert til teknologiområder som grønn skipsfart, autonomi og digitalisering. Eksempler er innenfor utvikling av lav- og nullutslippsteknologier (batteri, LNG, ammoniakk, hydrogen og avansert biodiesel), design og bygging av autonome skip. I tillegg vil det ligge betydelige muligheter i nye næringer, som havbruk til havs⁹, havvind, karbonfangst og -lagring, mineralutvinning til havs og flerbruk i havet.

Haugalandet har, sammen med Sunnhordland, svært gode forutsetninger for å utnytte havrommet og potensialet for havbasert industriutvikling er stort. Regionen har bred erfaring og solid kompetanse innen shipping, offshorenæringene og komplekse operasjoner både over og under vann knyttet til olje- og gass, oppdrett, fiskerier og flytende havvind.

Havbruk og landbruk

Norge er en havnasjon rik på levende marine ressurser. De store mengdene fisk i norske farvann har gitt mat, arbeid og inntekt til Norge i lang tid. Sjømat er en av landets største eksportnæringer, men potensialet til mer verdiskaping og matproduksjon er fortsatt stort. Bransjeorganisasjonen, Sjømat Norge, mener det vil være mulig å doble verdiskapingen fra sjømat fram mot 2030. SINTEF peker i

⁷ [NHO \(2020\) «Neste trekk» s.35](#)

⁸ [NHO \(2020\) «Neste trekk» s.36](#)

⁹ Havnæringene inkluderer den teknologiske delen av havbruk.

tillegg på mulighetene innenfor biobaserte verdikjeder, som for eksempel økt høsting, dyrking og foredling av alger, tang og tare.

På vei mot lavutslippssamfunnet står norsk landbruk i en unik posisjon. Norske gardsbruk kan være katalysatorer i det grønne skiftet og etablering av en sterk bioøkonomi. Landbruket sitter på mange av de biologiske ressursene som skal overta for de fossile ressursene.

Koblingen mellom landbruk og havbruk må styrkes, der biomasse fra skog og jord kan konverteres til fiskefôr, og slam og avfall fra havbruk kan konverteres til f.eks. biodrivstoff. Her er det store muligheter for å se samlet på den grønne og blå bioøkonomien. I sin strategi for bioøkonomi ¹⁰2018-2030, har Rogaland fylkeskommune visjon om å bli et kraftsenter for bioøkonomien med tre satsingsområder:

- Utvikling og produksjon av fôr og fôrressurser til jordbruks- og havbruksnæringen.
- Avfall som ressurs og økt bruk av restråstoff – sirkulær økonomi.
- Økt lokal foredling av råvarer fra landbruket og havbruket.

Reiseliv og opplevelse

Haugalandet har hatt en positiv utvikling de siste ti årene med god vekst innen hotellovernattinger og cruisegjester. Samtidig viser statistikken tydelig at regionen er sterkt utsatt ved konjunktursvingninger, hvor yrkestrafikken har markerte vekst- og fallperioder. Koronapandemien har påført næringen store utfordringer det siste året, noe som vil kreve særskilt oppfølging av næringen framover.

Med mål om å styrke reiselivsnæringen og oppnå økt andel av Fjord-Norges vekst, er det utarbeidet en reiselivsstrategi for Haugalandet for 2019-2025¹¹, som også skisserer potensialet og mulighetene for vekst og arbeidsplasser fremover. Attraksjonsutvikling, bærekraft og markedsføring trekkes frem som viktige forutsetninger for dette. Strategiens tiltaksplan må justeres i forhold til situasjonen i næringen etter korona.

Strategiske tiltaksområder

Det er mange faktorer som påvirker nærings- og bostedsattraktiviteten til en region. Telemarksforskning peker på noen tiltaksområder som det offentlige kan arbeide med for å øke attraktiviteten. Eksempler på det er tilgjengelige og attraktive tomter til boliger og næring, kultur og fritidstilbud, sentrumsutvikling, og omdømmebygging. I tillegg peker de på stedlig kultur og identitet, tilgang til kompetent arbeidskraft, næringsaktive kommuner og en regions sentralitet. Å styrke det regionale samarbeidet og forankre felles ambisjoner i hver enkelt kommune trekkes også frem som et tiltak.

¹⁰ [Rogaland fylkeskommune, Strategi for bioøkonomi 2018-2030](#)

¹¹ [Regional reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025](#)

Forslag vedtatt i Regionrådet for Haugalandet sak 17-21 for oversendelse til politisk behandling i eierkommunene/Rogaland fylkeskommune

Grunnlaget for arbeidet ligger i kommunene, og det er viktig at det regionale nivået forsterker arbeidet som kommunene gjør hver for seg og det de sammen enes om på regionalt nivå for å øke bosteds- og næringsattraktiviteten. Med utgangspunkt i dette og analysene som er gjennomgått i Veikartet er det valgt fem strategiske tiltaksområder det kan jobbes med på regionalt nivå:

- Infrastruktur og areal
- Kompetanse
- Nyskaping og internasjonalisering
- Næringsaktiv offentlig sektor
- Samhandling og profilering

Infrastruktur og areal

En regions sentralitet vil påvirke både nærings- og bostedsattraktiviteten og næringslivets konkurransekraft. Haugalandet har litt lav sentralitet. Statistisk sentralbyrå (SSB) har utarbeidet ny sentralitetsindeks¹² som er basert på reisetid til arbeidsplasser og servicefunksjoner innenfor 90 minutter fra den enkelte grunnkrets. En økning av sentraliteten vil utvide bo- og arbeidsmarkedet, noe som vil bety mye for både tilgang til arbeidskraft og befolkningsutviklingen. En måte å øke sentraliteten på er å styrke infrastrukturen i regionen.

Haugesund lufthavn, Karmøy, E134, E 39, Rv13, havne- og baseområder, næringsarealer på land og til sjøs, elektrisk kraft, gass og fiber, er eksempler på svært viktig infrastruktur som må være på plass for å ha grunnlag for videre næringsutvikling i regionen.

Kompetanse

Kompetanse er nødvendig for all utvikling, både for det enkelte individ og for samfunnet og influerer alle mulighetsområder i det regionale næringsarbeidet. Tilgang til kompetanse og tilstrekkelig tilførsel av arbeidskraft er en nødvendig forutsetning for økonomisk utvikling og for at vårt næringsliv skal kunne møte fremtidige omstillingsbehov, kunne opprettholde drift og utvikle seg.

Målet med dette tiltaksområdet er å styrke regionens konkurransekraft og innovasjonsevne gjennom å tilrettelegge for tilgang til stabil og relevant kompetanse tilpasset nærings- og arbeidslivets behov. Mer konkret må det arbeides for å bedre balansen mellom tilbud og etterspørsel etter kompetanse og arbeidskraft på Haugalandet gjennom et forpliktende samarbeid mellom næringslivet, offentlig sektor og utdanningsaktørene.

¹² [SSB, Sentralitetsindeksen 2020](#)

Nyskaping og internasjonalisering

Nyskaping og innovasjon er viktig for regionen. Vi bor i en veldig konkurranseutsatt del av landet, og er avhengige av nye arbeidsplasser og ny forretningsutvikling både i nye og etablerte bedrifter.

Nyskaping omfatter utvikling i eksisterende næringsliv og i offentlig sektor, samt etablering av helt nye bedrifter. For kommunene kan en påvirke noe av denne utviklingen ved tilrettelegging i tidlig fase gjennom samarbeid i næringsklynger og nettverk, en god førstelinjetjeneste, etablererveiledning og videreformidling til virkemiddelapparatet som f.eks. Validé, Skape, næringshagene og Innovasjon Norge.

Når det gjelder internasjonalisering skal blikket være rettet spesielt mot EU. Horisont Europa, EUs niende rammeprogram for forskning og innovasjon har fokus på blant annet globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv, samt utvikling av innovative framtidsteknologier med kommersialiseringspotensial. Europeiske satsinger innenfor EUs grønne vekststrategi, European Green Deal¹³, har også betydning og gir store muligheter for vår region.

Næringsaktiv offentlig sektor

Det overordnede formålet med en næringsaktiv offentlig sektor er å legge til rette for at de offentlige tjenestene, virkemidler og ressurser innen næringsutvikling bidrar til å skape vekst, bedre lønnsomhet og flere arbeidsplasser i næringslivet i en region.

En god og effektiv offentlig sektor er et konkurransefortrinn for næringslivet. Offentlig forvaltning legger premisser for næringslivets vekst- og konkurranseevne gjennom lovgivning, planprosesser og reguleringer, tilsyn, offentlig innkjøp og investeringer. Bedriftenes konkurransekraft starter lokalt og kommuner og næringsliv er gjensidig avhengig av hverandre. Et næringsliv som skaper og tar vare på lønnsomme arbeidsplasser er viktig for å sikre vekst og utvikling i hver enkelt kommune. Det er derfor nødvendig å bevare og videreutvikle samarbeidet mellom næringslivet og det offentlige. Dette gjelder også på det regionale nivået.

Samhandling og profilering

Skal vi som region sikre en positiv utvikling fremover, med økt attraktivitet, høyere verdiskaping og flere arbeidsplasser i de bærekraftige fremtidsrettede næringene, er vi nødt til å samhandle på tvers og på alle nivå. Den beste måten å forsterke samhandling på er å enes om og sammen jobbe strategisk med de ulike tiltaksområdene.

Det er god grunn til å styrke samhandlingen på Haugalandet rundt felles satsinger, men vi skal også være en god samarbeidspart for våre naboregioner, for fylket og Vestlandet som helhet. Næringslivet er ikke opptatt av grenser, og det kommer mye godt ut av samarbeid på tvers og en god delingskultur.

¹³ [Regjeringen, EØS-notatbasen, European Green deal](#)

Forslag vedtatt i Regionrådet for Haugalandet sak 17-21 for oversendelse til politisk behandling i eierkommunene/Rogaland fylkeskommune

Haugalandet har et behov for å fremstå mer tydelig og ensartet både nasjonalt og internasjonalt. Dette gjelder jobbsøkere, tilflyttere og besøkende som en attraktiv bo- og arbeidsregion, for investorer som vil investere og for gründere som vil teste og etablere. Tilgang til kompetanse vil være et av de viktigste konkurransefortrinnene i framtiden. Haugalandet har mange fortrinn og særegenheter, vi må stå sammen om en felles historie eksternt og som vi kan være stolt over internt. Gjennom samhandling og profilering må Haugalandet fremstå tydelig som en selvstendig og sterk region mellom Bergen og Stavanger.

Strategiske tiltak 2021-2022

Strategisk tiltaksområde	Tiltak
Infrastruktur og areal	<i>Utarbeide konkrete tiltak som vil styrke og videreutvikle de viktige samferdselsforbindelsene våre, tilgangen på kraft, gass, fiberløsninger og næringsarealer.</i>
Kompetanse	<i>Utarbeide konkrete tiltak for å styrke utdanningstilbudet på Haugalandet, særlig utdanningsløp som treffer kompetansebehovet hos næringslivet og offentlig sektor i regionen.</i>
Nyskaping	<i>Utarbeide konkrete tiltak for å videreutvikle og øke kjennskapen til mulighetene i virkemiddelapparatet, samt tilrettelegge for samarbeid i næringsklynger og nettverk.</i>
Internasjonalisering	<i>Utarbeide en konkret tiltaksplan for hvordan regionen best kan utvikle tettere relasjoner til EU med mål om økt tilgang til virkemidler, nettverk, samarbeidspartnere og kapital/investorer.</i>
Profilering	<i>Utarbeide en regional kommunikasjonsplan med konkrete tiltak for hvordan vi sammen skal synliggjøre våre fortrinn, særegenheter og styrke omdømmet i en felles historiefortelling.</i>
Næringsaktiv offentlig sektor	<i>Utarbeide en konkret tiltaksplan for hvordan offentlige anskaffelser kan bidra til innovasjon, bærekraft og næringsutvikling, og sikre at lokalt næringsliv har mulighet til å delta.</i>
Samhandling	<i>Sikre felles eierskap til Veikartet og jobbe sammen om de ulike tiltaksområdene. Vi må samarbeide og kommunisere godt internt i regionen, men også med dem rundt oss.</i>

Strategiske mulighetsområder	Handlinger knyttet til mulighetsområdene
Grønn energi og industri	Utarbeide strategi for hvordan utnytte de mulighetene regionen har innenfor området. Konkrete tiltak innarbeides i de aktuelle strategiske tiltaksområdene.
Havstrategien (inkl teknologisk del av havbruk)	Ferdigstilles og tiltak innarbeides i de aktuelle strategiske tiltaksområdene. Inkluderer oppfølging av Utsira Nord.
Havbruk og landbruk (inkl biologisk del av havbruk)	Strategi for bioøkonomi 2018-2030 i Rogaland og tilsvarende for Vestland følges opp.
Vedtatt reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2021	Følges opp og tiltaksplanen justeres til situasjonen etter koronapandemien.

Pågående arbeid:

- I tillegg vil særlig viktig infrastruktur som E134, E39, RV13 og flyplass fortsatt følges fortløpende.
- Strategisk og operativt arbeid for å beholde og få på plass flere statlige arbeidsplasser lokalisert til regionen.
- Det må være rom for ad-hoc mobilisering dersom omstendighetene tilsier det f.eks hurtig mobilisering i forbindelse med større etableringer, «Fast-track».

Strategisk tiltaksplan evalueres og rulleres hvert år i desember, første gang i desember 2022.

Hovedmål: Bærekraftig vekst i verdiskaping og antall arbeidsplasser minst tilsvarende landsgjennomsnittet.

Strategiske mulighetsområder

Grønn energi og industri

Kompetanse og naturgitte forutsetninger gjør regionen godt posisjonert til å skape nye industrielle satsinger innenfor bl.a. storskala batteriproduksjon, havvind og hydrogen.

Havnæringene

Den maritime næringen er svært betydningsfull for regionen, og verdiskapingen er forventet mangedoblet de neste årene. Særlig godt er regionen posisjonert innen flytende havvind, havbruk og annen havbasert industriutvikling.

Havbruk_(mat) og landbruk

Verdiskapingspotensialet i matproduksjon er støttinge oppdrættstradisjoner og kompetanse fra offshoreindustrien kan gjøre oss til en havbruksregion for fremtiden. Og det ligger ytterligere potensial i en styrket bioøkonomisk kobling mellom landbruk og havbruk på Haugalandet.

Reiseliv og opplevelse

Regionen har en positiv reiselivsutvikling, og gode vekstmuligheter gjennom attraksjonsutvikling, bærekraft og markedsføring. Tiltaksplanen i reiselivsstrategien må revideres for «etter korona», og følges opp sammen med destinasjonsselskapene og næringen.

Delmål: Øke nærings- og bostedsattraktivitet på Haugalandet

Strategiske tiltaksområder

Vi må øke regionens sentralitet!

Infrastruktur og areal

Utarbeide konkrete tiltak som vil styrke og videreutvikle de viktige samferdselsforbindelsene våre, tilgangen på kraft, glass, fiberløsninger og næringsarealer.

Vi må øke regionens konkurransekraft!

Kompetanse

Utarbeide konkrete tiltak for å styrke utdanningsstilbudet på Haugalandet, særlig utdanningsløp som treffer kompetansebehovet hos næringslivet og offentlig sektor i regionen.

Nye arbeidsplasser krever foretningsutvikling!

Nyskaping

Utarbeide konkrete tiltak for å videreutvikle og øke kjennskapen til mulighetene i virkemiddelapparatet, samt tilrettelegge for samarbeid i næringsklynger og nettverk.

Vi må få tilgang på internasjonale midler!

Internasjonalisering

Utarbeide en konkret tiltaksplan for hvordan regionen best kan utvikle tettere relasjoner til EU med mål om økt tilgang til virkemidler, nettverk, samarbeidspartnere og kapital/investorer.

Vi må styrke omdømmet vårt og fremstå tydeligere utad!

Profilering

Utarbeide en regional kommunikasjonsplan med konkrete tiltak for hvordan vi sammen skal synliggjøre våre fortinn, særegenheter og styrke omdømmet i en felles historiefortelling.

Det offentlige må i enda større grad tilrettelegge for næringsutvikling!

Næringsaktiv off. sektor

Utarbeide en konkret tiltaksplan for hvordan offentlige anskaffelser kan bidra til innovasjon, bærekraft og næringsutvikling, og sikre at lokalt næringsliv har mulighet til å delta.

Vi må samhandle for å lykkes!

Samhandling

Sikre felles eierskap til Veikartet og jobb sammen om de ulike tiltaksområdene. Vi må samarbeide og kommunisere godt internt i regionen, men også med dem rundt oss.